

Отже, викладене свідчить про те, що саме Збройні Сили Російської Федерації допустили пряме порушення Правил ІКАО, особливо, Настанов ІКАО Doc 9554-AN/932 [3]. Авіаційна влада України і малайзійський авіаперевізник абсолютно обґрунтовано, виходячи з наявної інформації та принципу допустимого ризику, погоджувалися використовувати повітряні коридори в небі над Донбасом на висотах більше 10.000 м. В умовах відсутності інформації про передбачувані ракетні стрільби по цілям на висоті понад 10.000 м у авіаційних властей України не було підстав закривати повітряні траси вище зазначеної висоти.

Література

1. Птичкин С. Чье небо – тот и виноват. Российская Газета RG.RU. 25.07.2014. URL: <http://www.rg.ru/2014/07/24/boing.html>
2. Цират А. Катастрофа MH17: какие выводы сделаны Украиной? 20.06.2018. URL: <https://blog.liga.net/user/atsirat/article/30340>
3. Manual Doc 9554-AN/932 Concerning Safety Measures Relating to Military Activities Potentially Hazardous to Civil Aircraft Operations (ICAO, 1990). URL: <http://www.wing.com.ua/images/stories/library/ovd/9554.pdf>
4. Кацило Д. Опасное небо: гражданские самолеты облетают Донбасс стороной. ЛІГА Бізнес Інформ. 02.07.2014. URL: <http://biz.liga.net/all/transport/stati/2781787-opasnoe-nebo-grazhdanskiesamolety-obletayut-donbass-storonoy.htm>
5. Андреев И. Закрытое небо над Ближним Востоком принесет авиаперевозчикам колоссальные убытки. 10.01.2020. URL: https://radiokp.ru/zakrytoe-nebo-nad-blizhnim-vostokom-prineset-aviaperevozchikam-kolossalnye-ubytki_nid8345_au3203au?page=7

УДК 341.824:338.47 (043.2)

Волонець Д.Ф., аспірант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДЕКЛАРУВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ВАЖЛИВИХ ПРИМУСОВИХ ЗАХОДІВ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОРУПЦІЇ НА ТРАНСПОРТІ

Сьогодні корупція в нашій країні є однією з ключових причин гальмування прогресивних реформ в Україні на шляху її Європейської інтеграції. Вона породжує кризові стани у різних галузях суспільного розвитку нашої держави, у тому числі це стосується політики, економіки, публічного управління, соціальної інфраструктури тощо.

За результатами дослідження міжнародної організації Transparency International за останні роки за світовим Індексом

сприйняття корупції Україна займає 130-120 місця серед 180 країн світу [1].

Аналізуючи реакцію міжнародної спільноти, свідчення українських високопосадовців, громадян України, ЗМІ та результати проведених досліджень, можна дійти висновку, що корупція в Україні процвітає всюди, починаючи від закладів дошкільної освіти і закінчуючи транспортною сферою (навіть у космічній галузі, див. ст. «Супутник корупції: де зникли гроші українського космічного проекту» [2]).

В умовах сьогодення пріоритетними напрямками антикорупційної політики повинні стати виявлення та усунення умов, що сприяють виникненню корупції, а також запобігання спробам їх створення. Вирішення цього завдання вимагає комплексного поєднання питань не тільки правових засобів боротьби з корупційними проявами, відповідальності за уже вчинені корупційні діяння, а й питань з'ясування соціальних передумов для їх вчинення, запобігання корупційних проявів, пошуку нових методів протидії цьому негативному явищу, удосконалення заходів та поліпшення рівня організації запобігання корупції. За умов наявних масштабів розповсюдження корупції в суспільстві, чинне вітчизняне законодавство акцентує увагу саме на усуненні причин, а не лише на боротьбі з конкретними її проявами [3].

Одним із таких важливих профілактичних заходів запобігання корупції, який позитивно апробований в багатьох країнах світу, є декларування майнових доходів публічних службовців та інших визначених законом осіб. Антикорупційний закон зобов'язує їх щорічно публікувати свої майнові декларації. Це стосується досить широкого кола осіб – Президента України, народних депутатів, всіх міністрів, керівників інших центральних органів виконавчої влади та їх заступників, членів колегіальних органів державної влади, голів місцевих рад, мерів і їх заступників та ін. Декларування майнового стану особи, зокрема електронне, переслідує мету створення саме таких умов, коли вчинення корупційних діянь було б унеможливленим, насамперед, внаслідок прозорості майнового стану особи, оприлюднення її родинних стосунків та ін.

Здійснення контролю та перевірки декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зберігання та оприлюднення таких декларацій, проведення моніторингу способу життя цих осіб, забезпечення ведення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили

корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення покладається на Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – НАЗК).

На жаль, цей дієвий запобіжний антикорупційний захід реалізується не зовсім ефективно. Так, за інформацією, опублікованою НАЗК на своєму офіційному веб-сайті, для проведення перевірки окремої декларації необхідно в середньому 30 календарних днів, у зв'язку з чим результативність реалізації цього заходу досить низька. Наприклад, за увесь 2018 рік Нацагентством проведено два десятки запланованих та 14 позапланових роз'яснювальних семінарів-перевірок стану організації роботи із запобігання та виявлення корупції в органах, установах та різного роду організаціях), що ставить під сумнів їх ефективність. У цьому році НАЗК опрацьовано понад 11 тисяч запитів на проведення спецперевірок щодо призначення осіб на державну службу, розглянуто 2207 звернень викривачів та анонімок, з яких у 472 випадках агентство винесло рішення про необхідність здійснення подальших повних перевірок декларацій [4].

Викликають окремі зауваження і деякі рішення НАЗК. Так, рішенням Нацагенства від 08.12.2017 № 1375 затверджено роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», зокрема щодо необхідності спочатку попереднього встановлення фактів працівниками НАЗК порушення норм антикорупційного законодавства (декларування недостовірної інформації, незаконного збагачення тощо), а вже потім за результатами цієї перевірки можливості порушення працівниками НАБУ кримінального провадження за ст. 366-1 та ст. 368-2 Кримінального кодексу України. Виходить, що для того, щоб детектив НАБУ порушив кримінальне провадження за згаданими статтями ККУ, йому необхідно спочатку письмово звернутися до працівників НАЗК із проханням провести відповідну перевірку.

На жаль, перевірити дані судової статистики щодо притягнення посадових осіб транспортної сфери до відповідальності за правопорушення, передбачені Главою 13-А Кодексу України про адміністративні правопорушення, або за відповідними статтями Кримінального кодексу України неможливо, оскільки така інформація в статистичних звітах судів окремо не виділяється, що негативно впливає на реальну корупціогенну ситуацію в країні в цілому, і в транспортній сфері зокрема.

Література

1. CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX 2018. URL: <https://www>.

transparency.org/cpi2018.

2. Через корупцію Україна не змогла запустити супутник: Gazeta.ua. URL: https://gazeta.ua/articles/economics/_cerez-korupciyu-ukrayina-ne-zmogla-zapustiti-suputnik/810134.

3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

4. Інформація про проведені перевірки у 2018 році та найпоширеніші порушення: веб-сайт НАЗК. URL: https://old.nazk.gov.ua/sites/default/files/docs/2019/news/dlya_rozmishchennya_na_sayti_za_2018.pdf.

УДК 347.82:629.73.14-519 (043.2)

Гапонюк А.Л., керівник,
ГО «Авангард Аяксів Атторнея», м. Вінниця, Україна

Сенько А.В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ В УКРАЇНІ

Сьогодні в Україні можна зустріти використання безпілотних літальних апаратів (далі – БПЛА) майже скрізь. Їх використовують у військових, комерційних цілях, а також для задоволення своїх власних потреб та інтересів. Контроль польотів БПЛА в нашій країні ще досі є нерегульованим на законодавчому рівні, що свідчить про актуальність теми.

Для вдосконалення правового регулювання використання безпілотних літальних апаратів у повітряному просторі України актуальним та корисним буде вивчення європейського досвіду комплексного врегулювання вказаної сфери. Формування системи правового регулювання дій по керуванню БПЛА, в тому числі і при керуванні дронів, базується на основних напрямках: використання повітряного простору щодо безпеки польотів; введення оперативних обмежень на польоти дронів; визначення адміністративно-правових процедур видачі дозволів на політ, ліцензій на збір даних та ін. Крім того, окремим напрямком правової регламентації є збір і обробка інформації про людей, яка становить їх персональні дані [1].

Необхідно зауважити, що на міжнародному рівні прийнято цивільні авіаційні правила, які забороняють БПЛА літати над територією іншої держави без її дозволу [2]. Існують загальні правила використання БПЛА, які діють в усіх країнах, а саме: завжди використовувати в полі зору, не вище допустимих норм,